יפומין . קטנים : **אפוטרופוס** . לכל אחד : **וגורלין לה** . כל אפוטרופוס יגרוד חלק יפה שלו שמאוך כך יהיו החלקים שוים : **כח ב"ד** . שמינו להם האפוטרופוס : **פתח ממונא** . והפקר ב"ד היה הפקר : **הכא איסורא** . דלא לא ומשום מה כח ב"ד יפה לא אפקעו רבנן קידושין : ג יחול בר רעילאי : **ונוולה** . מורגת : **פא גיטך** . הרלהו לה ולא מסרו לה : **כרוך הטוב וסמטיב** . שלא מסרה לה : **ולא בטל גיטא** . ואם בא שליח זה ומסרו לה למחר מנורשה : **גלוי דעתא** . שלמו חפץ עוד בשליחות זה : **אמר לכו רב ששת** . רב ששת אמר לכם ואני שמעתי דלבטיל גיטא : **ואגרכיס רב ששת גיטא אחריגא** . אלמא משום דגליא דעתיה בביטולא : **אמו רב ששת מבטל גיטא דאיגקי סוס** . אפילו גלוי דעתה ליכא דהא לא אמר אלא בעלמיה אלא רב ששת והכא ליכא גלוי דעתה דידיה : **מיסו בעלים** . ואמר בהדיא ליבטיל : **משום דפנוי** . בני חדש המכין וחובטין אותו במלות רב ששת {ואומר לו למה אתה מבטלו} אמר להו הכי רב ששת הוה עבד כן : **ירמיס בירמס** . כך שמו : **פגא אשקליס** . שמה שנים וכפהו לעוות לכתוב אחר : **אומיבו קרי באודנייבו** . שימו קניבה ירק דק של דלועין באזניכם שלא תשמעו כיבולו : **אשור שבו לם פייא** . התחזקו לתתו מהר : **אשור** . כמו אתרמת דדייני (לעיל דף יו.) וכמו אתרמו חמון (יחזקאל ח) לשון חיזוק : **אמו לבטולי גיטא בני** . זה שגילה בדעתו שאינו חפץ בגירושין הללו כלום גילה שהוא בא לספקינן על ידי ביטול גט : **לקיומי תגאים בני** . על ידי קיום תנאי הוא בא להפקיע לומר התניתי לכא עד שלשים ואם לאו יהא גט והרי באתי וקיימתי תנאי : **אי לא נסיבנא** . כתב גט ונתן לארוסתו ע"מ שאם לא יכנס עד שלשים יום יהא גט: **קטרינא** . בגרכי חופה **ואתיס** אני : **אין טעמא אונס** . והוי גיטא : **והלכתא כוותם** . דאמר לעיל ביטול בפני שנים : **והלכתא כוותם** . נמי בהא דאמר הלכה כרבי בשתיהן : **והלכתא**

יתומין *שבאו לחלוק בנכסי אביהן בית דין מעמידין להן אפוטרופוס *ובורדים להן חלק יפה-הגדילו יכולין למחות (ב) ורב נחמן דידיה אמר הגדילו אין יכולין למחות דאמר בן מה כח בית דין יפה? התם ממונא הכא איסורא גידול בר רעילאי שדר לה גיטא לדביתהו אול שליחא אשבחה דהוה יתבה ונוולה, אמר לה "הא גיטך" אמרה ליה "זיל השתא *מיהא ותא למחר", אזל לגביה וא"ל פתח ואמר "ברוך הטוב והמטיב: אביי אמר "ברוך הטוב והמטיב ולא בטל גיטא רבא אמר ברוך הטוב והמטיב ובטל גיטא במאי קמיפלגי בגלוי דעתא בגיטא קמיפלגי (ג) אביי סבר "גלוי דעתא בגיטא=לאו מילתא היא ורבא סבר גלוי דעתא בגיטא=מילתא היא אמר רבא מנא אמינא לה, דרב ששת אשקליה גיטא לההוא גברא בעל כרחיה ואמר להו לסהדי-הבי אמר לכו רב ששת לבטל גיטא, ואצרכיה רב ששת גיטא אחרינא ואביי-אמו רב ששת מבטל גיטא דאינש הוה, אי הו בטלה, והאי דקאמר להו הבי משום דפנוי, ואמר אביי מנא אמינא לה דרב יהודה אשקליה גיטא לחתניה דר' ירמיה ביראה ובטליה, תנא אשקליה ובטליה, הדר תנא ואשקליה על כרחיה ואמר להו לסהדי "אותיבו קרי (ה) (באונייכו) וכתובו ליה" ואי סלקא דעתך גלוי דעתא בגיטא=מילתא היא הא חזו ליה דקא רהיט בתרייהו, ורבא האי דקא רהיט בתרייהו דאמר להו אשתך הבן לה הייא כי היכא דמשלם צערא דההוא גברא *ואמר אביי מנא אמינא לה דההוא דאמר להו "אי לא אתינא עד תלתין יומין ליהוי גיטא" אתא ופסקיה מברא אמר להו "חזו דאתאי, חזו דאתאי" ואמר שמואל לא שמיה כתיא ורבא אמו התם לבטולי גיטא בעי, התם לקיומי תנאיה קא-בעי והא לא איקיים תנאיה. הרא דאמר להו "אי לא נסיבנא עד תלתין יומין ליהוי גיטא" כי מטו תלתין יומין אמר להו הא טרתנא למאי ניחוש לה: אי משום אונסא *אין אונס בגיטין אי משום גלויי דעתא בגיטא פלוגתא דאביי ורבא הוא הרא דאמר להו אי לא נסיבנא לריש ירחא דאדר ליהוי גיטא" כי מטא ריש ירחא דאדר אמר להו: אנא לריש ירחא דנימן אמרי-למאי ניחוש לה אי משום אונס, אין אונס בגיטין אי משום גלויי דעתא, פלוגתא דאביי ורבא, והלכתא כנחמן, והלכתא כוותם, והלכתא**

יבמות סז: כתובות ק. קידושין מב. כ"מ ובורר

[פי' מן הכלה]

הגהות הב"ח

(ה) גב' קרי באודנייבו : (ב) תוס' ד"ה יתומין וכו' לעובר דמתעלה חלקו :

כתובות כ: לעיל ג. נדרים כה:

[כתובות כ: לעיל ג.]

[וע"ע תוס' כתובות ק. ד"ה בוכרין ותוס' קידושין מב. ד"ה ובוכרין ותוס' ב"ב קו : ד"ה ושמואל] ס"ל דרב נחמן עי' רש"ל

מעבנה

מעבנה

עטעבוים אוכלים בתרומה ויש לעובר בכך חלק יפה יותר ועוד לא לכל העבדים באמו לעשות תקנה אלא לחלק הבנים שעולדו ועוד [ה"מ] שיש שדות שיטולין ליתן לעובר כנגד העבדים שיש כח לב"ד לעשות כן כדאמרי' בהגיזקין (נקמן דף נב.) ושותף הכא לאחוק שלא בדעת תכרו מספקא לר"י אם יכול לחלוק הקרקעות שייכא קפידא ברוחות ואין לדקדק מהא דאמר בפ' בית כור (ב"ב דף קו:) אלא מעתה הני בי תלתא אמי דקיימי ואזול תרי מינייהו ופלוג הכי ממי דבטלה מחלוקת דמשמע שהחלוקה קיימת אמ"ג דבקרקע מיירי שהחלוקה שבקרקע קיימת איכא למימר הייט כשחזר וחלקו עמו אבל לו בגורל אותו חלק עצמו שנפל לו בגורל בתחילה חלוקתם הבנים בלעדיו דאז קיימת חלוקתם אבל מ"מ מחזר ומטיל גורל עם שניהם כאילו בתים לחלק בתחילה*: **הרתם** ממונא הכא איסורא . ות"ת א"כ היכי דייק לעיל ממה שחזר רבי ועשה כרשב"ג בהיא דכתובות (דף ק.) דחזר בו ומי ממאי דאמר ביטול מבוטל הא איכא בין איסורא לממונא וי"ל דרב נחמן דאמר הלכה כרבי בשתיהן הוא דמפליג בין איסורא לממונא אמ"ג *דרבי גופיה לא מפליג בין איסורא לממונא היכא דטעו מ"מ רב נחמן מפליג אליבא דרבי אפי' בממונא דטעו דהא רבי גופיה חזר בו בכתובות והכא פסיק רב נחמן כוותיה אבל הכא דלעיל לא מפליג וכי פריך הכא דרב נחמן אדרב נחמן היה יכול להקשות והא רבי גופיה הדר ביה מביטולו מבוטל כדמוכח התם דכתובות אלא דיעתא ליה לאקשויי דרב נחמן גופיה ועי"ל דהכא מחלק בין איסורא לממונא דלא טעו אבל לעיל מדמה ממונא דטעו לאיסורא ובפ"ב דקידושין (ד' מב.) ובכתובות בפ' אלמנה (דף ק.) פריך אדרב נחמן דפסיק התם הלכה כחכמים מהיא דיתומים שבאו לחלוק לאיתא ליה לרב נחמן מה כח ב"ד יפה אמ"ג דטעו ורבי ודלא כשחזר בו מהיא דכתובות חזר בו גם מביטולו מבוטל והא דפסיק רב נחמן כרבי בביטולו מבוטל משום דליהו פוסק בהיא דכתובות כחכמים: **ואי** משום גלויי דעתא פלוגתא דתבי ורבא. הייט לפי סברת תבי אבל רבא קאמר לעיל אמו לבטולי גיטא קבעי לקיומי תנאי קא בעי, ולא פליג רבא הכא: וכל

*ירחא בלא נסיבנא בתקי אוזן בשאר בעצבים (כדי לשאר ראשו ב"ר לו בקרבו) דהני ראשי מעטיו (בדיבה לו) ראשו חכם ל"ל בכל

*נלעיל דרבינה הוא כמשאבי הכא מל (מאירת ביאלי דאדם מיתה הוא) כאן כן לבא רבא מל (מאות ולא קיים תנאו)

*ויהא בטל נמשה בתקי (כדי לשאר ראשו ב"ר לו בקרבו) דהני ראשי מעטיו (בדיבה לו) ראשו חכם ל"ל בכל

יז א ב מיי' פ"י מסל' מלות סל"ד סמג עשין לו מוס"מ מ"מ סי' רפס סעי' ח :

יח ג ד מיי' פ"ו מהל' גירושין סל' כס סמג עשין כ עוס"מ מס"מ סי' קמח סעי' סג :

יט ה מיי' פ"מ מסל' גירושין סל"ח סמג עס עוס"ב מס"מ סי' קמד סעי' ח :

ביאור

ביאור הביטול (אדם שטלה בל ולא בטלו אבל מתוך מעשיו הבינו ביבר שרוצה בביטולו)

תוספות רי"ד

שמואל יתומים שבאו לחלוק בנכסי אביהן ב"ד מעמידין להן אפוטרופוס ובורדין להן חלק יפה ואם הגדילו יכולים למחות ורב נחמן דידיה אמר אם הגדילו אין יכולין למחות א"כ מה כח ב"ד יפה: התם ממונא הכא איסורא פי' במתנה הפקר ב"ד היה הפקר אבל איסור א"א משום מה כח ב"ד יפה לא אפקעו קידושין. גידול בר עולאי שדר לה גיטא לדביתהו אתא שליח אשכחה דקיתבה ונוולה: פי' היתה אורגת והראה לה גיטא ולא נתנו לה ואמר לה האנייסך אשרה ליה זיל השתא (בבי) [סיהא] אתא לגביה בעל א"ל ברוך הטוב והמטיב אביי אמר ברוך הטוב והמטיב ולא בטל גיטא ורבא אמר ברוך הטוב והמטיב ובטל גיטא במאי קמיפלגי בגלויי דעתא בגיטא קמיפלגי אביי סבר גלויי דעתא בגיטא לאו מילתא היא ורבא סבר גלויי דעתא בגיטא מילתא היא פי' המבטל שליחות הנם צריך שיבטל בפיו ואם היה לבו שלם לבטל ולא הוציא מפיו אינו כלום דדברים שבלב אינן דברים הילכך כל זמן שלא הוציא מפיו הביטול אע"ג שגילה דעתו לא הוי כלום ורבא סבר אע"ג דקי"ל דדברים שבלב אינן דברים היכא דאיכא גלויי דעתא כאילו גילה בפיו דמי אמר רבא מנא אמינא לה דרב ששת אשקליה גיטא לההוא גברא בעל כרחיה אמר להו לשהדי אמר לכו רב ששת ליבטל גיטא ואצרכיה רב ששת גיטא אחרינא: ואביי אמו רב ששת מבטל גיטא דאינש הוא הוצא אמו רב ששת מבטל גיטא דאינשי הוא הוצא אידע בטליה וההוא דאמר להו הכי משום דמחמת דפנוי הוא דקמירתה. אמר אביי מנא אמינא לה דרב יהודה אשקליה גיטא לחתניה דרב ירמיה ביראה. פי' בעל כרחיה. ובטליה. הדור אשקליה ובטליה ואמר להו לשהדי איתיבו קירוי באודנייכו כי היכי דלא תשמעון מיליה וכתבו ליה ואי ס"ד גלויי דעתא בגיטא מילתא היא הא קא חזו ליה דקא רהיט בתרייהו וק' לי מובא דאפילו לאביי דאמר גלויי דעתא בגיטא לאו מילתא היא היכא דבטלו מפיו מי לא בטל והיכי אמר דליתבי קירא באודנייהו (דלא לאשמעו') [שלא ישמעו ביטולו] אפו בשמיעה הדרים מילתא אי בטליה מי לא בטל ובמצא גט בטל ובניה סמרים ועדים אינן אלא לברר הערות שבטלו אבל שלא יתקיים הבטל בלא עדים שאלו שניהם מדים הבטל והאשה מי לא בטל! לפי הדחק שהביטול בלי עדים אינו מועיל ואע"פ ששניהם מודים . ומתני' דתנן הניע השליח וקרם אצל אשתו כולה בעדים קטיירי ום"ה אבר להם שיסתמו אוזניהם שלא ישמעו בטולו ויהיה בטול בלא עדים ולא יועיל כלום ואע"פ שרואים גילוי דעתו שרץ אחריהם כדי לבטלו גלויי דעתו לאו מילתא היא והבנתו בעיני לומר דרב יהודה ס"ל דהלכה כרשב"ג ולית ליה דרב נחמן ופסיק תלמודא והלכתא כרב נחמן דאמר לעיל בטול הגט בשני עדים והלכתא כרב נחמן דאמר חלכה כר' בשתיהן והלכתא כנחמני הוא ואביי דאמר גלויי דעתא בגיטא לאו מילתא הוא ווו הוא א' מע"ל קנ"ם שהלכה כאביי : ההוא דאמר להו אי לא נסיבנא מכאן ועד תלתין יומין ליהוי גיטא פי' ארוסתו ליתה ונתן לה גט ותתנה עמה שאם לא יכנסנה לתופה עד ל' יום יהא גט כי מסי יום תלתין אמר להו קטרתנא פי' בצרכי הטעורה אני מורה ומסכן אמרי למאי ניחוש לה אי משום אונסא שיאמר אנוס אני ואיני מוצא צרכי טעורה קנ"ל בשטעתא קמייתא דכתובות אין אונס בגיטין ואי משום גלויי דעתא פלוגתא דאביי ורבא הוא וקי"ל כאביי : ההוא דאמר להו אי לא (יהיבנא) [נסיבנא] מהכא לריש ירחא דאדר ליהוי גיטא כי מטא ריש ירחא דאדר אמר אנא ריש ירחא דנימן אמרי למאי ניחוש לה אי משום אונסא אין אונס בגיטין אי משום גלויי דעתא הלכה כאביי מהכא מוכח דקים ליה לתלמודא דאין מעבנת אונס בגיטין : מתני'